

Sygn. akt II CSK 200/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w Ł.

przeciwko Kołu Łowieckiemu "J." w Ł.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę
3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powoda D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 listopada 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne zostało sprowadzone do pytania, „czy posiada przymiot opinii instytutu naukowego w rozumieniu art. 290 § 1 k.p.c. opinia sporządzona jednoosobowo przez pracownika naukowego tego instytutu, która uzyskała podpis kierownika katedry w ramach wykonania zobowiązania Sądu do uzupełnienia opinii o ten podpis, w szczególności, czy opinia taka spełnia wymogi stawiane procesowi powstania opinii instytutu naukowego, jako wytworu pracy kolektywnej osób?”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy, dotychczas niewyjaśniony i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko

dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Zagadnienie prawne powinno być precyzyjnie sformułowane ze wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Nie stanowi zagadnienia prawnego twierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym w skardze zakresie. Nie wywołuje bowiem w doktrynie prawa ani w orzecznictwie sądowym wątpliwości, że opinia instytutu musi być podjęta zespołowo, po wspólnym przeprowadzeniu badania oraz ma wyrażać stanowisko nie poszczególnych pracowników, lecz instytutu jako takiego. Rola kierownika instytutu nie sprowadza się zatem do wyznaczenia pracowników, którzy przygotowują opinię, a następnie jej przedstawienia sądowi, ale do sprawdzenia opinii tak, by mogła zostać przedstawiona sądowi jako opinia jednostki badawczej, a nie osób, które ją sporządziły. W skardze kasacyjnej pełnomocnik powoda wskazał liczne orzeczenia sądowe, w tym Sądu Najwyższego, potwierdzające takie stanowisko. Pogląd ten został również – odmiennie niż podnosi autor skargi – zaaprobowany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 387/08 (nie publ.). Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że „opinia instytutu wydana na żądanie sądu (290 § 1 k.p.c.) powinna być podjęta kolektywnie, po wspólnym przeprowadzeniu badania oraz powinna wyrażać stanowisko nie poszczególnych osób, lecz instytutu, który te osoby reprezentują”. Odnosząc tę regułę do okoliczności konkretnej sprawy Sąd Najwyższy przyjął, że ewentualne uchybienie art. 290 k.p.c. przez wydanie opinii jednoosobowo należy rozpatrywać w płaszczyźnie jego wpływu na wynik sprawy. Przywołane argumenty nie pozwalają zatem na przyjęcie, że podniesiona w skardze kwestia stanowi problem nowy i dotychczas niewyjaśniony. Wykładnia art. 290 k.p.c. nie wywołuje także rozbieżności w orzecznictwie sądowym. W sprawie nie wystąpiło zatem istotne zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odnosząc się – tylko ubocznie ze względu na ograniczenia wynikające z przedsądowego etapu postępowania – do podstaw skargi należało stwierdzić, że powołany w skardze zarzut naruszenia art. 290 k.p.c. mógł stanowić punkt wyjścia

dla formułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), nie zaś ze względu na występowanie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na spełnienie przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymagało jednak jej właściwego skonstruowania. Ten warunek nie został spełniony ponieważ skarga kasacyjna – w zakresie dotyczącym opinii instytutu – oparta została tylko na zarzucie naruszenia art. 290 § 1 i 2 k.p.c., a więc przepisu, którego Sąd drugiej instancji bezpośrednio nie stosował. Innymi słowy, przyjęcie skargi kasacyjnej byłoby usprawiedliwione tylko wtedy, gdyby w ramach zarzutu naruszenia art. 378 k.p.c. (nie został powołany w skardze) wykazane zostało, że Sąd drugiej instancji, rozpoznając sprawę w granicach apelacji, bezzasadnie oddalił zasadny zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 290 § 2 k.p.c. Skuteczne sformułowanie takiego zarzutu wymagałoby ponadto wykazania, że potraktowanie złożonej w sprawie opinii jako opinii instytutu w sposób oczywisty naruszało prawo, a uchybienie to miało wpływ na wynik sprawy. Nie jest w tym zakresie wystarczające zawarcie w skardze kasacyjnej stwierdzenia, że „opinia ta zawierała szereg uchybień merytorycznych”, ponieważ – ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi – nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sama tylko ocena wiarygodności opinii biegłego bądź instytutu (art. 233 § 1 k.p.c.) wyłączona jest spod kontroli kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 125/13, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

